Podziękowania

Początki naszych działań nie były łatwe. A jednak po ponad roku pracy oddajemy do rąk Czytelnika wymarzony zbiór 29 tekstów – kamieni milowych dla naszej dyscypliny. W ogromnej większości po raz pierwszy dostępnych w polskim tłumaczeniu.

Nie byłoby to możliwe, gdyby nie wiara, że się uda, bo jest to nam wszystkim w Polsce bardzo potrzebne, bo to ma znaczenie i może przynieść dobre owoce. Wiara ogromnej liczby osób i zaufanie, jakie te osoby nam okazały. Chcielibyśmy im w tym miejscu z serca podziękować. Skala zaangażowania ludzi, którzy współtworzyli z nami ten projekt, jest wyjątkowa, zwłaszcza biorąc pod uwagę ilość rozmaitych przeszkód. *Habent sua fata libelli*. I ta książka również ma swoją historię.

Przede wszystkim chcielibyśmy zacząć od tego, że w nasz projekt uwierzyli Dyrektor Instytutu Stosunków Międzynarodowych dr hab. Jakub Zajączkowski i prof. Grażyna Michałowska. Podobne zrozumienie i poparcie, połączone z przeznaczeniem pierwszych, niezbędnych finansów na jego rozpoczęcie, przyszło ze strony Dziekanów Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW, prof. Stanisława Sulowskiego, dr. hab. Daniela Przastka i dr. Łukasza Zamęckiego. Kolejną osobą, która uznała, że powinien doczekać się on realizacji, był Rektor Uniwersytetu Warszawskiego ds. naukowych, dr hab. Maciej Duszczyk, który wspierał nasze działania, także finansowo, na różnych etapach procesu wydawniczego. Istotne wsparcie finansowe w momencie pozyskiwania praw autorskich przyszło ze strony Fundacji Dobrej Edukacji – dziękujemy w tym miejscu Magdalenie Radwan-Röhrenschef. Bez nich niniejsza antologia nadal byłaby tylko w sferze marzeń.

Przede wszystkim chcielibyśmy jednak serdecznie podziękować dzieciom wielkich, a zmarłych już badaczy stosunków międzynarodowych, które zdecydowały się udzielić nam bezpłatnie praw do dzieł swoich ojców. Bardzo dziękujemy za życzliwość i okazane zrozumienie Anthony'emu Mondonowi, synowi Mortona A. Kaplana, oraz córkom Karla W. Deutscha: Margaret D. Carroll i Mary Deutsch

Edsall. Dziękujemy również polskiemu personelowi dyplomatyczno-konsularnemu w Stanach Zjednoczonych – konsulowi Piotrowi Semeniukowi oraz dr Grażynie Żebrowskiej – za ich życzliwe i skuteczne pośrednictwo. Wdzięczne jesteśmy także prof. Robertowi Kupieckiemu za skuteczną poradę, jak zorganizować podpisanie umowy w specyficznych warunkach, w jakich musiałyśmy działać. Za pomoc w najtrudniejszych przypadkach negocjacyjnych dziękujemy profesorom: Knudowi Erikowi Jørgensenowi za wsparcie naszego pomysłu u wydawcy, a także Grahamowi Allisonowi, Michaelowi W. Doyle'owi oraz Immanuelowi Wallersteinowi, którzy zrzekli się honorariów z tytułu wykorzystania fragmentów ich tekstów.

Szczodrość tych osób, choć ogromnie ważna, nie wystarczyłaby jednak do realizacji całości tego projektu, gdyby nie osobiste zaangażowanie kilku osób w pomoc w negocjacjach cen za pozyskanie praw autorskich. Przyjęte na świecie stawki za nabycie takich licencji żadną miarą nie korespondują z polskimi realiami i zasobami naszego świata akademickiego. W wielu przypadkach pomoc w przekazaniu i wytłumaczeniu idei, stojącej za tym projektem, doprowadziła do radykalnego, czasami ponaddziesięciokrotnego obniżenia pierwotnej ceny. Za wytrwałość negocjacyjną i zrozumienie naszej sytuacji dziękujemy prof. Krzysztofowi Pelcowi z McGill University oraz prof. Jonowi Pevehouse'owi i prof. Erikowi Voetenowi, redaktorom naukowym „International Organization", jak również redaktorom: Davidowi Mainwaringowi z Cambridge University Press i Phyllis Bendell z czasopisma „Daedalus". Wydawnictwu Scholar dziękujemy za ustalenie preferencyjnych cen zakupu wcześniej opublikowanych przez nie fragmentów, które powtórnie ukazują się w niniejszym tomie.

Chciałybyśmy również podziękować wszystkim, którzy na miejscu, w Polsce, towarzyszyli nam i kibicowali w wybieraniu, konsultowaniu i opracowywaniu ostatecznego, wymarzonego spisu treści.

Dziękujemy naszym studentom, obecnie znakomitym absolwentom stosunków międzynarodowych: Kamilowi Smogorzewskiemu i Gabrieli Będkowskiej za sprawdzanie liczby cytowań poszczególnych publikacji w bazach danych oraz okazaną gotowość do innych działań organizacyjnych, które pozwoliły nam zawęzić pierwotną listę ważnych publikacji.

Dziękujemy także wszystkim pracownikom Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego, którzy znaleźli czas, by odpowiedzieć na wysłaną przez nas ankietę online, dotyczącą wybrania najważniejszych tekstów dla naszej dyscypliny. Na nasze zaproszenie zareagowało w sumie 39 osób, w tym większość odpowiedziała bezpośrednio, wypełniając ankietę, a pięć udzieliło wskazówek drogą mailową bądź w trakcie osobistych spotkań, a byli to (w kolejności alfabetycznej): Agnieszka Aleksy-Szucsich, Bolesław Balcerowicz, Agnieszka Bógdał-Brzezińska, Jerzy Ciechański, Alicja Curanović, Sylwester Gardocki, Łukasz Gołota, Edward Haliżak,

Dorota Heidrich, Aleksandra Jaskólska, Karina Jędrzejowska, Marcin Kaczmarski, Szymon Kardaś, Jacek Kosiarski, Barbara Kratiuk, Bogusław Lackoroński, Wiesław Lizak, Adrianna Łukaszewicz, Paula Marcinkowska, Karina Paulina Marczuk, Grażyna Michałowska, Justyna Nakonieczna-Bartosiewicz, Anita Oberda-Monkiewicz, Sylwia Piechocińska-Para, Barbara Regulska-Ingielewicz, Irena Rysińska, Anna Solarz, Joanna Starzyk-Sulejewska, Mirosław Sułek, Andrzej Szeptycki, Marek Tabor, Rafał Ulatowski, Anna Wróbel, Iwona Wyciechowska, Justyna Zając, Bogusław Zaleski, Ryszard Zięba.

Za możliwość przedstawienia proponowanego spisu publikacji wybranych do antologii po wstępnej selekcji dzięki konsultacjom online oraz przeprowadzenia nad nimi dyskusji dziękujemy Radzie Naukowej Instytutu Stosunków Międzynarodowych pod przewodnictwem prof. Romana Kuźniara.

W ostatnim etapie konsultacji z badaczami stosunków międzynarodowych z innych instytucji naukowych wysłałyśmy 55 zaproszeń do wzięcia udziału w ankiecie, na które odpowiedziało 19 badaczy. Osoby, których głos zdecydował o ostatecznym kształcie antologii, to: Paweł Borkowski, Andrzej Gałganek, Marcin Grabowski, Tomasz G. Grosse, Artur Gruszczak, Małgorzata Kaczorowska, Adam Kirpsza, Wojciech Kostecki, Magdalena Kozub-Karkut, Kamil Ławniczak, Beata Ociepka, Tomasz Pawłuszko, Andrzej Polus, Tomasz Pugacewicz, Marek Rewizorski, Elżbieta Stadtmüller, Agata Włodkowska-Bagan, Łukasz Zamęcki, Agata Ziętek. Gorąco im dziękujemy!

Za konsultacje w kwestii trudnych terminów dziękujemy profesjonalnym tłumaczom, którzy służyli nam nie raz radą: Agacie Czarnackiej, Janowi Dzierzgowskiemu, Antoniemu Górnemu oraz Tomaszowi Wiśniewskiemu. Dziękujemy wreszcie osobom, które pomogły nam dotrzeć do tekstów oryginalnych, w co najmniej kilku przypadkach bowiem okazało się, że teksty uznane przez badaczy za kanoniczne są bardzo trudno dostępne, a czasem nie posiada ich żadna polska biblioteka. Dziękujemy za pomoc Jerzemu Ciechańskiemu, Joannie Czapskiej, Adamowi Müllerowi i Kacprowi Szuleckiemu. Dziękujemy także Adamowi Ostolskiemu i Renacie Włoch, tłumaczom tekstów Immanuela Wallersteina, Hansa J. Morgenthaua i Kennetha N. Waltza, które były już uprzednio przełożone, za zgodę na wykorzystanie ich prac w antologii i za rezygnację z honorarium za ponowne użycie fragmentów tłumaczeń.

Na koniec chcemy najserdeczniej podziękować gronu naszych tłumaczy, którzy cierpliwie znosili trudy przekładu i wielokrotnych konsultacji, a nawet negocjacji terminologicznych z redaktorkami antologii. To na nich spoczywał główny ciężar przekładu i rozwiązywania łamigłówek językowych. Wreszcie, zapewne wszyscy niejednokrotnie byśmy polegli, gdyby nie opieka fantastycznego zespołu redaktorskiego z Wydawnictw Uniwersytetu Warszawskiego. Sekcja Obsługi Badań Naukowych na Wydziale Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu

Warszawskiego z profesjonalizmem i cierpliwością rozwiewała nasze wątpliwości, przygotowywała umowy i towarzyszyła naszym zmaganiom.

Finalnym, przemiłym akordem naszych wysiłków stało się bardzo serdeczne przyjęcie prośby o zrecenzowanie pierwszego tomu antologii przez prof. Elżbietę Stadtmüller oraz gotowość do nakreślenia swojej o nim opinii przez prof. Xymenę Kurowską, prof. Grażynę Michałowską i prof. Krzysztofa Pelca.

Choć zatem to my figurujemy jako redaktorki naukowe tego projektu, ponosząc odpowiedzialność za wszelkie jego niedoskonałości i ostateczny kształt, chcemy podkreślić, że jego realizacja stała się możliwa dzięki wierze, życzliwości i współpracy z nami ponad stu osób (!). Dziękujemy Wam wszystkim z całego serca – bez Was to by się nie wydarzyło!

Hanna Schreiber i Anna Wojciuk

Acknowledgements

Back in 2017, we dreamt up a collection of key texts from our discipline, one that scholars in Poland have always been missing. This volume, the fruit of at times arduous labours, has taken more than a year to produce, but it represents the fulfilment of our dream: an anthology of twenty-nine milestones in international relations, most of which have never seen print in Polish.

This publication would not have been possible if we were not convinced of our eventual success, of the demand for these texts in Poland, or of the value of the work and the fruits it might bear, not to mention the belief shown by many people and the trust they invested in us. We would like hereby to thank them from the bottom of our hearts. The scale of commitment of the people involved in this project was exceptional, especially considering the countless obstacles. *Habent sua fata libelli* – and so does this book have its own history.

Let us begin with the faith put in this project by our colleagues from the Institute of International Relations, Director Jakub Zajączkowski and Grażyna Michałowska, who discussed it with us and offered encouragement from the very beginning. We received similar reassurance and support – including the crucial, initial financial contribution – from the Deans of the Faculty of Political Science and International Studies at the University of Warsaw: Stanisław Sulowski, Daniel Przastek, and Łukasz Zamęcki. Another person who showed conviction in the viability of our project was the Rector for Research at the University of Warsaw, Maciej Duszczyk, who supported our activities and provided funding throughout the publishing process. While copyrights were being secured, a substantial contribution arrived from the Foundation for Good Education, for which we express our gratitude to Magdalena Radwan-Röhrenschef. Without such support, this anthology would have remained a dream.

Most of all, though, we would like to offer our heartfelt thanks to the children of the great departed scholars of international relations, who decided to grant us

free use of the works of their fathers. We are very thankful for the kindness and understanding of Anthony Mondon, son of Morton A. Kaplan, and daughters of Karl W. Deutsch: Margaret D. Carroll and Mary Deutsch Edsall. We would also like to thank the Polish diplomatic-consular personnel in the United States – Piotr Semeniuk and Grażyna Żebrowska – for kind and effective mediation. We are also grateful to Robert Kupiecki for the useful tip on how to organise the signing of a contract in the uncommon circumstances that we were forced to operate in. For providing aid in the most complex negotiations, we would like to thank Knud Erik Jørgensen, who gave his recommendation for our project to the publisher, Graham Allison, Michael W. Doyle, and Immanuel Wallerstein, who waived royalties for the fragments of their works used in this volume.

The generosity of these people, though impossible to overstate, would not have sufficed to ensure the completion of the entire project, was it not for the involvement of those who helped us negotiate the cost of copyrights. The market prices for publishing licences are entirely at odds with the Polish realities and the capabilities of our academic milieu. In many cases, the help we received in communicating and explicating the idea behind our project enabled a radical, sometimes more than tenfold, decrease of the original price. For their persistence as negotiators and for the understanding of our predicament, we would like to thank Krzysztof Pelc of McGill University as well as Jon Pevehouse and Erik Voeten, academic editors of "International Organization", David Mainwaring, editor at Cambridge University Press, and Phyllis Bendell of "Daedalus". To the Scholar publishing house we offer thanks for naming preferential prices for the fragments that had been previously published in its imprint, now reprinted in this volume.

We would also like to thank all those who kept us company here, in Poland, and provided support, consultation, and suggestions for the final version of the list of contents that we have dreamed up.

Gratitude is owed our students, currently excellent graduates in international relations: Kamil Smogorzewski and Gabriela Będkowska, who verified the number of citations for specific titles in databases and offered support in other organisational matters, helping us shorten the initial list of important publications.

We would also like to thank all of the employees of the Institute of International Relations at the University of Warsaw who found time to respond to the online survey we sent them, asking them to name the most important texts within our discipline. We received responses from thirty-nine people, most of whom completed the survey, while five delivered their suggestions by mail or shared them in private conversations. This list includes (in alphabetical order): Agnieszka Aleksy-Szucsich, Bolesław Balcerowicz, Agnieszka Bógdał-Brzezińska, Jerzy Ciechański, Alicja Curanović, Sylwester Gardocki, Łukasz Gołota, Edward Haliżak, Dorota Heidrich,

Aleksandra Jaskólska, Karina Jędrzejowska, Marcin Kaczmarski, Szymon Kardaś, Jacek Kosiarski, Barbara Kratiuk, Bogusław Lackoroński, Wiesław Lizak, Adrianna Łukaszewicz, Paula Marcinkowska, Karina Paulina Marczuk, Grażyna Michałowska, Justyna Nakonieczna-Bartosiewicz, Anita Oberda-Monkiewicz, Sylwia Piechocińska-Para, Barbara Regulska-Ingielewicz, Irena Rysińska, Anna Solarz, Joanna Starzyk-Sulejewska, Mirosław Sułek, Andrzej Szeptycki, Marek Tabor, Rafał Ulatowski, Anna Wróbel, Iwona Wyciechowska, Justyna Zając, Bogusław Zaleski, and Ryszard Zięba.

Thanks are due to the Academic Board of the Institute of International Relations under the direction of Roman Kuźniar for handing us the opportunity to present and discuss the initial list of texts for the anthology established through online consultations.

During the final stage of consultations with scholars in international relations from other academic centres, we sent out fifty-five invitations to take part in our survey, receiving nineteen responses. Those whose votes decided the eventual shape of this anthology include: Paweł Borkowski, Andrzej Gałganek, Marcin Grabowski, Tomasz G. Grosse, Artur Gruszczak, Małgorzata Kaczorowska, Adam Kirpsza, Wojciech Kostecki, Magdalena Kozub-Karkut, Kamil Ławniczak, Beata Ociepka, Tomasz Pawłuszko, Andrzej Polus, Tomasz Pugacewicz, Marek Rewizorski, Elżbieta Stadtmüller, Agata Włodkowska-Bagan, Łukasz Zamęcki, and Agata Ziętek. Many thanks!

For providing assistance with problematic terms, thanks are owed to professional translators who often shared their suggestions with us: Agata Czarnacka, Jan Dzierzgowski, Antoni Górny, and Tomasz Wiśniewski. Then, we would like to thank those who helped us gain access to original sources, since in many cases the texts perceived as canonical in the academic community proved hard to come by, or even unavailable in Polish libraries. For this, we thank Jerzy Ciechański, Joanna Czapska, Adam Müller, and Kacper Szulecki. We would also like to thank Adam Ostolski and Renata Włoch, translators of previously published texts by Immanuel Wallerstein, Hans J. Morgenthau and Kenneth N. Waltz, for granting us the right to use their translations in this anthology and for waiving their fees for the use of the respective fragments.

Finally, we would like to express our deepest gratitude to our translators for the patience with which they faced both their toil and the numerous queries, and even terminological disputes with the editors of this anthology. It was they who carried the main burden of translating and solving the language puzzles of the texts included herein. Certainly, we would have fallen flat on our collective face more than once were it not for the support provided by the editors from the University of Warsaw Press. The Research Section at the Faculty of Political Science and International Studies at the University of Warsaw dispelled many of our doubts with care and efficiency, prepared the contracts, and shared our burdens.

The last, sweet chord in this symphony was sounded by Elżbieta Stadtmüller, who graciously accepted our request for a review of the first volume of the anthology, and Xymena Kurowska, Grażyna Michałowska and Krzysztof Pelc who offered to devote their time to express their opinion on the work.

Thus, even though the front cover names only us, the academic editors of this project, who claim full responsibility for its inadequacies as well as its final shape, it has to be stressed that this work was completed thanks to the good faith, kindness, and cooperation of more than a hundred people (!). We thank you with all our hearts, because it would not have happened without you!

Hanna Schreiber and Anna Wojciuk